

Sygnatura akt IX U 219/21

S., dnia 21 czerwca 2021 r.

Uzasadnienie

Decyzją z dnia 3 lutego 2021 r., znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił odwołującej się A. M. (obecne nazwisko: O.) prawa do zasiłku chorobowego za okres od 23 grudnia 2019 r. do 30 stycznia 2020 r. oraz zobowiązał ją do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego z funduszu chorobowego za okres od 23 grudnia 2019 r. do 30 stycznia 2020 r. w kwocie 3.279,12 zł wraz z odsetkami od dnia doręczenia niniejszej decyzji do dnia zwrotu kwoty nienależnie pobranego świadczenia. W uzasadnieniu decyzji Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wskazał, że ubezpieczona w czasie orzeczonej niezdolności do pracy świadczyła pracę na rzecz (...), co potwierdził płatnik składek stosownym pismem. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że w ww. piśmie płatnik wskazał, że ubezpieczona wykonywała pracę w dniach od 2 grudnia 2019 r. do 6 grudnia 2019 r. oraz od 7 stycznia 2020 r. do 11 stycznia 2020 r. na jego rzecz. W związku z powyższym Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. uznał, że zasiłek chorobowy wypłacony za okres od 23 grudnia 2019 r. do 30 stycznia 2020 r. jest świadczeniem nienależnie pobranym i podlega dochodzeniu wraz z odsetkami w łącznej kwocie 3.279,12 zł.

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła ubezpieczona A. O.. W uzasadnieniu ubezpieczona podniosła, że w okresie od 13 grudnia 2019 r. do 8 marca 2020 r. przebywała na zwolnieniu lekarskim i w tym okresie nie świadczyła swoich usług na rzecz (...).

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wniósł o jego oddalenie w całości, a nadto o zasądzenie od odwołującej się kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu stanowiska organ powołał się na argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. O. (poprzednie nazwisko: M.) zatrudniona jest przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. na podstawie umowy o pracę. Z tego tytułu podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, w tym ubezpieczeniu chorobowemu.

A. O. miała orzeczoną niezdolność do pracy w okresie od 23 grudnia 2019 r. do 30 stycznia 2020 r.

Niesporne

A. O. w dniu 31 grudnia 2018 r. zawarła umowę zlecenia z (...) R. C..

Niesporne, a nadto dowód: umowa zlecenia – k. 21

W okresie od dnia 23 grudnia 2019 r. do 30 stycznia 2020 r. A. O. nie świadczyła na podstawie umowy zlecenia żadnych usług na rzecz (...) R. C..

Dowód : zaświadczenie zleceniodawcy z dnia 24.05.2021 r. – k. 48

A. O. za okres niezdolności do pracy w okresie od 23 grudnia 2019 r. do 30 stycznia 2020 r. otrzymała zasiłek chorobowy w kwocie 3.279,12 zł, który został jej wypłacony przez płatnika, tj. (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S..

Niesporne, a nadto dowód: pismo pochodzące od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. z dnia 25.01.2021 r. - w aktach organu

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie okazało się zasadne.

Stan faktyczny sprawy ustalony został w oparciu o dowody z dokumentów, których prawdziwość i rzetelność nie była kwestionowana przez żadną ze stron.

Przedmiotem rozpoznania niniejszej sprawy było prawo ubezpieczonej do zasiłku chorobowego za okres od 23 grudnia 2019 r. do 30 stycznia 2020 r. oraz obowiązek zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego za ten okres.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 i art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tj. z dnia 4 maja 2020 r., Dz.U. z 2020 r. poz. 870), zwanej w dalszej części rozważań „ustawą zasiłkową”, zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego.

W przedmiotowej sprawie nie było kwestią sporną, że A. O. była niezdolna do pracy w okresie od 23 grudnia 2019 r. do 30 stycznia 2020 r. i że miało to miejsce w czasie podlegania pracownikemu ubezpieczeniu chorobowemu.

Ustawodawca wyłączył jednak w pewnych sytuacjach prawo do zasiłku chorobowego. Uczynił to w art. 17 ust. 1 ustawy zasiłkowej. Zgodnie z wymienionym przepisem ubezpieczony wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracę zarobkową lub wykorzystujący zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia traci prawo do zasiłku chorobowego za cały okres tego zwolnienia.

W myśl zaś art. 66 ust. 2 ustawy zasiłkowej jeżeli bezpodstawną wypłata zasiłku nastąpiła wskutek okoliczności o których mowa w art. 15 – 17 i art. 59 ust. 6 i 7 ustawy, wypłacone kwoty podlegają potrąceniu z należnych świadczeń z ubezpieczeń społecznych lub ściągnięciu w drodze egzekucji administracyjnej.

W niniejszej sprawie organ rentowy odmówił ubezpieczonej prawa do zasiłku chorobowego z uwagi na wykonywanie przez nią pracy zarobkowej w czasie orzeczonej niezdolności do pracy. Z tego też względu nie badano drugiej negatywnej przesłanki, tj. czy ubezpieczona wykorzystywała zwolnienie lekarskie niezgodnie z jego celem.

Jak przyjmuje się w utrwalonym w tym zakresie orzecznictwie, zasadą jest to, że wykonywanie pracy zarobkowej stanowi negatywną przesłankę do wypłaty zasiłku chorobowego. Ustawa nie określa wyjątków, niemniej przyjmuje się, że sporadyczna, wymuszona okolicznościami aktywność zawodowa może usprawiedliwiać zachowanie prawa do zasiłku chorobowego. Możliwość uznania, że nie dochodzi do utraty prawa do zasiłku chorobowego, w przypadku aktywności zmierzającej do osiągnięcia zarobku w czasie pobierania zasiłku, występuje tylko wówczas, gdy ma ona charakter incydentalny i wymuszony okolicznościami. Praca zarobkowa natomiast to każda aktywność ludzka zmierzająca do osiągnięcia zarobku, w tym m. in. wykonywanie umowy cywilno – prawnej, prowadzenie działalności pozarolniczej, wykonywanie zatrudnienia etc. (por. uzasadnienia wyroków Sądu Najwyższego z dnia 15 marca 2018 r. I UK 42/17 Lex nr 2518846, z dnia 3 marca 2010 r. III UK 71/09, Lex 585848, z dnia 15 czerwca 2007r. II UK 223/06 OSNP 2008/15 – 16/231, z dnia 9 października 2006r. II UK 44/06, OSNP 2007/19 – 20/295, z dnia 20 stycznia 2005r. I UK 154/04 OSNP 2005/19/307, z dnia 5 kwietnia 2005r. I UK 370/04 OSNP 2005/21/342, z dnia 5 października 2005r. I UK 44/05 OSNP 2006/17 – 18/279).

Przekładając powyższe na grunt niniejszej sprawy należy zauważyć, że w spornym okresie A. O. nie wykonywała na rzecz zleceniodawcy, tj. (...) R. C., żadnych czynności zmierzających do wykonania umowy zlecenia, co potwierdził zleceniodawca w piśmie z dnia 24 maja 2021 r. Wskazać przy tym należy, że ww. pismo opatrzone jest pieczęcią i podpisem kierownika OSK (...) R. C. (numer zaświadczenia (...)); tymczasem znajdujące się w aktach organu pismo z dnia 30 listopada 2020 r., w którego treści wskazano, że ubezpieczona świadczyła od dnia 7 stycznia 2020 r. do dnia 11 stycznia 2020 r. swoje usługi na rzecz (...) w S., nie zostało opatrzone podpisem, w związku z czym nie mogło zostać uznane za miarodajne, a tym samym nie mogło stanowić również podstawy ustaleń czynionych w przedmiotowej sprawie. W konsekwencji Sąd uznał za wiarygodne wyłącznie pismo przedstawione na zarządzenie Sądu, tj. pismo z

dnia 24 maja 2021 r., podpisane przez kierownika OSK (...) R. C., w którego treści wskazano, że A. O. nie świadczyła na rzecz zleceniodawcy żadnych usług w okresie od 23 grudnia 2019 r. do 31 stycznia 2020 r.

W rezultacie Sąd uznał, że brak jest podstaw do przyjęcia, że ubezpieczona wykonywała, w spornym okresie, tj. od 23 grudnia 2019 r. do 30 stycznia 2020 r., jakiegokolwiek usługi na rzecz (...) R. C..

Zgodnie z treścią przepisów art. 84 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tj. z dnia 1 marca 2021 r., Dz.U. z 2021 r. poz. 423) - osoba, która pobrała nienależne świadczenie z ubezpieczeń społecznych, jest obowiązana do jego zwrotu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego, z uwzględnieniem ust. 11 (ust. 1).

Za kwoty nienależnie pobranych świadczeń uważa się:

- 1) świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do świadczeń albo wstrzymanie ich wypłaty w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenie była pouczona o braku prawa do ich pobierania;
- 2) świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie nieprawdziwych zeznań lub fałszywych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzania w błąd organu wypłacającego świadczenia przez osobę pobierającą świadczenia (ust. 2).

W rzeczonej sprawie jako podstawę zwrotu przez ubezpieczoną wypłaconego jej zasiłku chorobowego za okres od 23 grudnia 2019 r. do 30 stycznia 2020 r. wraz z odsetkami Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wskazał art. 84 ust. 1 i 2 powołanej wyżej ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, podając w uzasadnieniu, że ubezpieczona w trakcie ww. orzeczonej niezdolności do pracy świadczyła pracę na rzecz (...). Skoro jednak, jak ustalono wyżej, A. O. przedkładając pracodawcy zaświadczenie lekarskie o niezdolności do pracy w spornym okresie od 23 grudnia 2019 r. do 30 stycznia 2020 r. nie wykonywała jednocześnie pracy zarobkowej na rzecz zleceniodawcy, brak było podstaw, by uznać, że wprowadziła organ rentowy w błąd, co uzasadniałoby konieczność zwrotu pobranego przez nią świadczenia.

Mając na uwadze powyższe, Sąd uznając, że odwołanie ubezpieczonej zasługuje na uwzględnienie, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał A. O. prawo do zasiłku chorobowego za okres od 23 grudnia 2019 r. do 30 stycznia 2020 r. i ustalił, że A. O. nie ma obowiązku zwrotu zasiłku chorobowego za ten okres.

(...)

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

4. (...)

21.06.2021 r. (...)